

कार्यक्रम अंदाजपत्रक

2021 - 2022

जलसंपदा विभाग

(विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर)

उपोद्घात

महाराष्ट्र शासनाने अर्थसंकल्पीय सुधारणेचा एकात्मिक भाग म्हणून विकास कार्यक्रम परस्पर हाताळणा-या निवडक विभागांसाठी कार्यक्रम अंदाजपत्रकाची पध्दती अनुसरली होती. त्यानुसार त्यावेळच्या पाटबंधारे व विज विभागाचे सन 1970-71 करीता कार्यक्रम अंदाजपत्रक पहिल्यावेळी वित्त विभागाने तयार केले होते. त्यानंतरची कार्यक्रम अंदाजपत्रके पाटबंधारे व विज मंडळाने वेळोवेळी तयार केली होती. तदनंतर कार्यक्रम अंदाजपत्रक आता काहीसे संक्षिप्त करण्यात आले आहे. सन 1992-93 च्या कार्यक्रम अंदाजपत्रकापासून पाटबंधारे प्रकल्पाच्या पाण्याच्या वापराबाबतची अधिक सुस्पष्ट संख्यात्मक माहिती देण्यात येते.

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर च्या मागण्या व कार्यक्रम बाबत सन 2021-2022 चे 'कार्यक्रम अंदाजपत्रक' संकेतमान्य अर्थसंकल्पात पुरक म्हणून सादर करण्यात येत आहे.

(राजेंद्रकुमार मोहिते)
कार्यकारी संचालक
विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ
नागपूर

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर

1. प्रास्ताविक :

" विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या" स्थापनेचा अध्यादेश क्र. 11/97 दिनांक 11.3.97 मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांनी 12 मार्च 1997 रोजी प्रख्यापित केला व तदनंतर विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाच्या मुख्य कार्यालयाचे कामकाज दिनांक 30 मार्च 1997 रोजी सुरु झाले व महामंडळ स्थापनेच्या महाराष्ट्र विधान मंडळाने पारीत केलेल्या अधिनियमास 28 एप्रिल 1997 रोजी मा. राज्यपालांनी संमती दिली.

महामंडळाकडे 1.4.1997 रोजी विदर्भातील 10 मोठे बांधकामधीन प्रकल्प वर्ग करण्यात आले. त्यानंतर दि. 23.11.1998 च्या महाराष्ट्र शासनाच्या अध्यादेश क्र. 15/1998 अन्वये विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाकडे 4 मोठे, 27 मध्यम व 55 बृहत लघु प्रकल्प असे एकूण 86 बांधकामाधीन प्रकल्प नव्याने वर्ग करण्यात आलेत. दि. 1.4.1999 पासून नव्याने वर्ग करण्यात आलेल्या 86 प्रकल्पासह एकूण 96 प्रकल्पाचे काम महामंडळ स्थापनेपासून 10 वर्षात पूर्ण करण्याची जबाबदारी महामंडळावर सोपविण्यात आली.

शासन निर्णय क्रमांक आढावा-1007/(200/07)/आ(प्रशि) मंत्रालय, मुंबई दिनांक 20.6.2007 अन्वये शासनाकडील 3 मोठे 16 मध्यम व 118 लघु प्रकल्प दिनांक 1.5.2007 पासून महामंडळाकडे वर्ग करण्यात आले आहेत.

महामंडळाकडे विदर्भातील खालील निवडक 18 मोठे प्रकल्पाची यादी खालीलप्रमाणे आहे.

(रुपये कोटीत)

अ.क्र	प्रकल्पाचे नांव	खोरे	जिल्हा	सिंचन क्षमता (हेक्टर)	अंदाजित किंमत	1-9-2020 ची उर्वरित किंमत
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
(अ) मोठे प्रकल्प						
1	गोसीखुर्द प्रकल्प	वैनगंगा	भंडारा	250800	18494.57	7096.724
2	हूमन प्रकल्प	वैनगंगा	चंद्रपूर	46,117	2059.58	1848.48
3	तुलतुली प्रकल्प	वैनगंगा	गडचिरोली	36,772	19.66	12.95
4	निम्न वणा प्रकल्प	वर्धा	नागपूर	25,545	467.09	44.56
5	उर्ध्व वर्धा प्रकल्प	वर्धा	अमरावती	75,080	1634.72	207.79
6	निम्न वर्धा प्रकल्प	वर्धा	वर्धा	63,333	3615.29	1056.81
7	बैबळा प्रकल्प	वर्धा	यवतमाळ	52,423	3517.83	1151.45
8	वान प्रकल्प	तापी	अकोला	19,177	276.32	9.36
9	खडकपूर्णा प्रकल्प	पुर्णा	बुलढाणा	24,864	1374.57	147.94
10	बावनथडी प्रकल्प	बावनथडी	भंडारा	27,708	867.2	17.22
11	जिगांव प्रकल्प	गोदावरी	बुलढाणा	101088	12771.1	9455.62
12	निम्न पैनगंगा प्रकल्प	गोदावरी	यवतमाळ	177066	10429.4	10141.82
13	अरुणावती प्रकल्प	गोदावरी	यवतमाळ	24,003	475.75	126.48
14	पेनटाकळी प्रकल्प	पैनगंगा	बुलढाणा	14,332	607.5	347.55
15	आजनसरा प्रकल्प	गोदावरी	वर्धा	28088	208.42	203.53
16	पेंच प्रकल्प	गोदावरी	नागपूर	104476	939.22	212.57
17.	निम्नपेढी प्रकल्प	तापी	अमरावती	10192	1639.43	711.73
18	धापेवाडा टप्पा 2	वैनगंगा	गोंदिया	90146	3393.32	2675.92
(अ) मोठे प्रकल्प (18)				120076	66242.4	35463.9
				7	1	8
(ब) मध्यम प्रकल्प (52)				280038	15888.49	7007.28
(क) बृहत लघु प्रकल्प (215)				165941	11977.48	5462.32

महामंडळाच्या कार्यक्षेत्राचा विस्तार करण्याची तरतूद महामंडळाच्या घटनेत आहे.-

1. संघटनात्मक रचना :

महामंडळाच्या नियामक मंडळाची रचना खालील प्रमाणे आहे : -

(1) मा. मंत्री (जसं)	.. पदसिध्द अध्यक्ष
(2) मा.राज्यमंत्री (जसं)	.. पदसिध्द उपाध्यक्ष

(3) शासनाने नामनिर्देशित करावयाचे अशासकीय उपाध्यक्ष (दोन)	..	उपाध्यक्ष
(4) मुख्य सचिव	..	पदसिध्द उपाध्यक्ष
(5) सचिव (जसं)	..	पदसिध्द व्यवस्थापकीय संचालक

याशिवाय सचिव (लाभक्षेत्र विकास) तसेच नियोजन, वित्त, वने, पुनर्वसन व कृषि या खात्याचे सचिव, महामंडळाचे पदसिध्द सदस्य आहेत. पाटबंधारे व अर्थ या क्षेत्रातील एका उच्च अर्हतेच्या विशेषज्ञ व्यक्तीची महामंडळाचे सदस्य म्हणून शासनाकडून नियुक्ती करण्यांत आली आहे.

विदर्भ पाटंधारे विकास महामंडळाच्या मुख्य कार्यालयात शासनातर्फे मंजूर कार्यकारी संचालक-1, अधीक्षक अभियंता-1, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी-1, सहाय्यक संचालक (वित्त)-1, लेखा अधिकारी-3, व सहाय्यक लेखा अधिकारी-3 ही पदे वगळता महामंडळांतर्गत कार्यरत इतर कार्यालयातून वर्ग केलेली आस्थापना कार्यरत आहे.

महामंडळाचे कार्यकारी संचालक, नियामक मंडळाचे सदस्य सचिव म्हणून काम पहात आहेत.

कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर या महामंडळा अंतर्गत 18 मोठ्या सर्व प्रकल्पांचे तांत्रिक बाबी व बाधकामे यांचे नियंत्रण व सनियंत्रण करतात. तसेच मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी यांच्या मार्फत ते महामंडळाकडे वर्ग करण्यात आलेल्या प्रकल्पांचे आर्थिक व्यवहार करतात.

2. आस्थापना :

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळांतर्गत, कार्यकारी संचालक, मुख्य अभियंता, गोसीखुर्द प्रकल्प जलसंपदा विभाग नागपूर, मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग नागपूर, व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, अमरावती, मुख्य अभियंता, विशेष प्रकल्प, जलसंपदा विभाग, अमरावती कार्यरत असून त्याचे अधिपत्याखाली विदर्भातील 18 मोठ्या पाटबंधारे प्रकल्पांसह महामंडळाकडील सर्व प्रकल्पांचे संचालन, 15

मंडळ कार्यालये व त्यांचे अंतर्गत 55 विभागीय कार्यालये, 280 उपविभागीय कार्यालये, 2 संकल्पचित्र विभाग कार्यालये, 2 ल.पा. कक्ष कार्यालये, 4 उपपथके कार्यालये व 1 सं.चि.उ.वि. कार्यालये यांचे मार्फत होत आहे. प्रत्येक मंडळ कार्यालयांतर्गत असलेली विभागीय व उपविभागीय कार्यालयाचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे :

अ. क्र.	कार्यालयाचे नांव	एकूण विभागीय कार्यालये	उपविभागीय कार्यालयाची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	मुख्य कार्यालय, वि. पा. वि. म. नागपूर	--	--
2	मुख्य अभियंता, गोसीखुर्द प्रकल्प, जलसंपदा विभाग, नागपूर	--	--
3	मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, नागपूर	1 ल.पा.कक्ष	--
4	मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, अमरावती	--	--
5.	मुख्य अभियंता, विशेष प्रकल्प जलसंपदा विभाग, अमरावती	1 संकल्पचित्र विभाग	--
6.	अधीक्षक अभियंता, गोसीखुर्द प्रकल्प मंडळ, नागपूर	6 विभाग 1 संकल्पचित्र विभाग	27 04 सं.चि.उप पथक
7.	अधीक्षक अभियंता, गोसीखुर्द उपसा सिंचन मंडळ, अंबाडी (भंडारा)	4	18
8	अधीक्षक अभियंता, नागपूर पाटबंधारे मंडळ, नागपूर	4	20
9	अधीक्षक अभियंता, उर्ध्व वर्धा प्रकल्प मंडळ, अमरावती	4	24
10	अधीक्षक अभियंता, बुलढाणा पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, बुलढाणा	5	26
11	अधीक्षक अभियंता, यवतमाळ पाटबंधारे मंडळ, यवतमाळ	5	21
12.	अधीक्षक अभियंता, अकोला पाटबंधारे मंडळ, अकोला	3	19
13	अधीक्षक अभियंता, चंद्रपूर पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, चंद्रपूर	4	22
14	अधीक्षक अभियंता, पाटबंधारे प्रकल्प अन्वेषण मंडळ, नागपूर	03	16 1 सं.चि.उ.वि.

अ. क्र.	कार्यालयाचे नांव	एकूण विभागीय कार्यालये	उपविभागीय कार्यालयाची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
15	अधीक्षक अभियंता व प्रशासक , लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण,नागपूर.	05	24
16.	अधीक्षक अभियंता, अमरावती पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, अमरावती.	03	18
17	अधीक्षक अभियंता, वाशिम पाटबंधारे मंडळ, वाशिम	3	14
18	अधीक्षक अभियंता, भंडारा सिंचन मंडळ, भंडारा	03	12
19	अधीक्षक अभियंता, यवतमाळ सिंचन मंडळ, यवतमाळ	03	14
	एकूण	55 2 संकल्पचित्र 1 ल.पा.कक्ष	275 4 सं.चि.उप पथके 1 सं.चि.उ.वि.

(1) गोसीखुर्द प्रकल्प

केंद्रिय जल आयोगाची मान्यता -

- 1) मूळ योनेच्या प्रशासकीय मान्यतेचा आदेश क्र. गोसी/1081/(2381)/डब्ल्यू आर-2, दि.31/03/1983
- 2) प्रथम प्रशासकीय मान्यतेचा आदेश क्र. गोसी/1096/1500/27496/मोप्र-2, दि.03/07/1999
- 3) द्वितीय सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेचा वि.पा.वि.म.नागपूर यांचा निर्णय क्र.विपाविम/कातां-1/3958/द्वितीय सुप्रमा/(55/2007)/07, दि.1/11/2007
- 4) केंद्रिय जल आयोग, नवी दिल्ली च्या सल्लागार समितीच्या दिनांक 27.2.2008 रोजी झालेल्या 92 व्या बैठकीत मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.
- 5) भारत सरकार, जलसंपदा मंत्रालय यांचे पत्र क्र.27/1/2005-पी.आर. दि.26/02/2009 नुसार ह्या प्रकल्पाची राष्ट्रीय प्रकल्प म्हणून निवड करण्यात आली.
- 6) तृतीय सुधारीत प्रशासकीय मान्यतेच शासन निर्णय क्र. सुप्रमा 2016/(394/2016)/मोप्र, दिनांक 21/09/2016

पर्यावरण विषयक मंजूरी - या प्रकल्पास पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी त्याचे पत्र क्र. (इंग्रजी) जे 11016/(7)/84-ईन 5/आय ए दिनांक 3.02.1988 व्दारे काही अटीच्या अधिन राहून मान्यता दिलेली आहे.

वन जमीन निर्वनीकरण - प्रकल्पाच्या 2961.102 हे चे वनप्रस्तावास व वन व पर्यावरण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. 11296/87 एफ सी, दिनांक 19/02/1988 व्दारे मान्यता प्रदान करण्यात आली.

सुधारीत वन प्रस्ताव :- 713.127 हे. क्षेत्राच्या सुधारीत वन प्रस्तावास वन व पर्यावरण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.8-396/87-एफसी दिनांक 27/05/2008 व्दारे मंजूरी प्राप्त आहे. त्यानुसार 713.127 हे. करीता रु.49.57 कोटी एन.पी.व्ही. रक्कम भरणा करण्यात आलेली आहे. (एन.पी.व्ही. ची सुधारीत किंमत रु.45.25 कोटी आहे.)

अतिरिक्त वन प्रस्ताव गोसीखुर्द उजवा कालवा कि.मी.51 ते 99 मधील वितरण प्रणालीकरीता आवश्यक 119.058 हे. चे अतिरिक्त वनप्रस्तावास केंद्र शासनाचे पत्र क. F.No.8-52/2014-FC, दि.9/12/2015 अन्वये अंतिम मान्यता प्राप्त झालेली असून त्याकरीता आवश्यक रु.9.14 कोटी एन.पी.व्ही. च्या रक्कमेचा भरणा संबंधित विभागामार्फत दि.03/02/2015 ला वन विभागास करण्यात आलेला आहे.

(2) निम्न वर्धा प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - निम्न वर्धा प्रकल्पास रुपये 2232.41 कोटी किंमतीस केंद्रीय जल आयोग नवि दिल्ली यांचे पत्र 16/27/2010-P.A.(N) दिनांक 21.1.2011 अन्वये मान्यता प्राप्त आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - केंद्र शासनाचे पर्यावरण व वन मंत्रालयाकडून पत्र दिनांक 5.1.2007 नुसार मुळ निम्न वर्धा प्रकल्प सन 1981 मध्ये सुरु झालेला असल्याने पर्यावरण अधिसूचना 1994 नुसार पर्यावरण मान्यतेची आवश्यकता नाही. तसेच पत्र क्र. 871/98/F.C. Dated 16.03.2000 व 01.01.2002, 30.01.2009 अन्वये वन विभागाची मान्यता प्राप्त आहे.

वन विषयक मंजूरी - 125.97 हे. वनजमिनीकरीता मंजूरी प्राप्त झाली आहे.

(3) निम्न वेणा प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मंजूरी - केंद्रीय जल आयोगाच्या तांत्रिक समितीच्या दि. 22.9.1989 च्या 44 व्या बैठकीत या प्रकल्पास काही शर्तीच्या अधिन राहून मान्यता प्रदान केलेली आहे. केंद्रीय जल आयोगाचे पत्र क्र.232/बी/81/TAC. दिनांक 31/10/89 नुसार कळविलेले आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - सदर प्रकल्पास केंद्रीय जल आयोगाने काही अटीच्या अधिन राहून मान्यता प्रदान केलेली आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - केंद्र शासनाने दिनांक 17.3.94 च्या पत्राद्वारे वनजमिनीच्या प्रस्तावास अंतिम मान्यता दिली आहे.

(4) बेंबळा प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मंजूरी - भारत सरकार, केंद्रीय जलआयोग प्रकल्प मान्यता संघटना, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.16/27/2011-पी.ए. (एन)/1391-1424, दिनांक 05/08/2011 अन्वये 27/07/2011 च्या राज्य तांत्रिक सल्लागार समिती, नाशिक च्या 110 व्या बैठकीमध्ये रु.2130.13 कोटीस मान्यता प्राप्त आहे.

बेंबळा नदी प्रकल्पाचा चतुर्थ सु.प्र.मा. प्रस्ताव रु.3517.83 कोटीची मान्यता प्राप्त आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - पर्यावरण व वन मंत्रालयाचे पत्र क्र. जे.21011/86/2005-आययो, दि. 5.1.2007 नुसार प्रकल्प 1994 पूर्वीचा असल्याने ही बाब प्रकल्पास लागू होत नाही.

वन जमिन विषयक माहिती - बेंबळा प्रकल्पास वन जमिनीची आवश्यकता नाही.

(5) उध्व वर्धा प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता केंद्र शासनाचे नियोजन आयोगाने 936 द.ल.घ.मी. येव्याकरीता ह्या प्रकल्पाचे किंमतीत वाढ व व्याप्तीत बदल झाल्यामुळे सुधारित प्रकल्प अहवाल प्रादेशिक कार्यालयाचे पत्र क्र.27/एमपी/युडब्ल्युपी/सीडब्ल्युसी/07 दि.28.3.2007 अन्वये संचालक (अप्रेसल) केंद्रीय जल आयोग, नवि दिल्ली येथे सादर झाला आहे. विविध 13 संचालनालयापैकी 3 संचालनालयाचे मुद्दे नसुन 10 संचालनालयाच्या मुद्द्याचे अनुपालन करण्यात आले आहे. यापैकी 3 संचालनालयाने पुनश्च मुद्दे उपस्थित केले आहेत. त्याचे अनुपालन क्षेत्रिय स्तरावर सुरु आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - केंद्र शासनाने पर्यावरण विषयक अहवालास दिनांक 26.4.1993 ला 17 अटीचे अधिन राहून मान्यता दिली आहे. त्यापैकी 15 अटींची अंमलबजावणी झाली असुन उर्वरित अटींची पूर्तता सुरु आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - वन जमिनीविषयक प्रस्तावास केंद्र शासनाने दिनांक 14.5.1993 रोजी मान्यता दिली आहे.

(6) वान प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - या प्रकल्पास केंद्रीय जल आयोग नवि दिल्ली यांचेकडुन 1997 ला मान्यता प्राप्त झालेली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - या प्रकल्पास दिनांक 28.10.1987 नुसार पर्यावरण विषयक मंजूरी प्राप्त झालेली आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - या प्रकल्पास एकुण 517 हे. वन जमीन आवश्यक असुन ती वन खात्याकडुन हस्तांतरित झालेली आहे.

(7) खडकपूर्णा प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - केंद्रीय जल आयोग, नवि दिल्ली यांचे पत्र क्र. मु.अ./केंद्रीय जल आयोग/भारत सरकार क्र.16/27/07 /पी.अ.एन/333/368 दिनांक 7.3.2007 अन्वये मान्यता प्राप्त झाली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - भारत सरकार पर्यावरण व वन मंत्रालय पत्र क्र. जे-12011/71/2006/आय.अ./ दिनांक 27.2.2006 नुसार सदरील प्रकल्प बांधकाम 27.1.94 पूर्वी कार्यान्वीत असल्याने पर्यावरण विषयक मान्यता आवश्यक नाही.

वन जमिन विषयक माहिती - या प्रकल्पकरीता धरण व दगडवाडी उपसा सिंचन योजनेच्या जोड कालव्याकरीता 17.09 हे. आवश्यक असलेली वन जमीन संपादीत करण्यात आली असून सदर प्रस्तावास केंद्र शासनाची मंजूरी प्राप्त झालेली आहे.

(8) हूमन प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - सदर प्रकल्पास केंद्रीय जल आयोगाचे 16 पैकी 14 संचालनालयाची मान्यता प्राप्त आहे. पर्यावरण व वन मंत्रालयातील वन विभाग तसेच जलसंपदा मंत्रालयातील निधी व तांत्रिक शाखा या विभागाची मान्यता बाकी आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - या प्रकल्पाचे वन व पर्यावरण प्रस्तावास केंद्र शासनाचे पर्यावरण व वन मंत्रालय, नवि दिल्ली यांचे पत्र क्र. जे-12011/67/2001, दिनांक 16.4.2004 अन्वये काही अटीचे अधीन राहून मंजूरी प्रदान करण्यात आली आहे. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.जे-12011/67/2001-आयएआय दिनांक 15.6.2009 अन्वये प्रकल्पास सन 2004 ला मिळालेली पर्यावरण मंजूरी ' प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी यापूढेही लागू राहिल असे स्पष्ट केले आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - या प्रकल्पाचे सुधारित वन प्रस्तावास (पुर्ण संचय पातळी - 1 मी.) 1925.55 हे. वन क्षेत्र वळती करण्यास केंद्र शासनाकडून दिनांक 3.2.2004 अन्वये काही अटीचे अधीन राहून तत्वतः मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

तत्वतः मान्यता पत्रातील अटीनुसार वनाचे नक्त वर्तमान मुल्य, पर्यायी वनीकरण, पाणलोट क्षेत्र उपचार व ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्पातील संरचनेचे बळकटीकरण इत्यादी कामाकरिता रु.188.40 कोटी वन विभागाकडे जमा करण्यात आलेले आहे.

सदर प्रकल्पास आवश्यक पर्यावरणी मान्यता केंद्र शासनाच्या पर्यावरण व वन मंत्रालयाचे पत्र दिनांक 16/04/2004 अन्वये काही शर्ती व अटीचे अनुपालन करण्याचे अटीवर प्राप्त आहे. पर्यावरणी मान्यता पत्रातील शर्ती व अटीचे अनुपालन करण्याचे अटीवर प्राप्त आहे. पर्यावरणी मान्यता पत्रातील शर्ती व अटीचे अनुपालन तत्कालीन मंडळ कार्यालयाचे पत्र दि.01/09/2004 अन्वये केंद्र शासनास सादर करण्यांत आले आहे. केंद्र शासनाचे पत्र दिनांक 15/06/2009 अन्वये सदर पर्यावरणी मान्यता प्रकल्पाचे बांधकामाकरीता वैध असल्याचे कळविण्यांत आलेले आहे.

9) तुलतुली प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता .- सदर प्रकल्पाचे काम वनजमिन निर्वणीकरण मान्यते अभावी बंद आहे.
पर्यावरण विषयक मंजूरी - सदर प्रकल्पाचे काम वनजमिन निर्वणीकरण मान्यतेअभावी बंद आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - सदर प्रकल्पामध्ये 2228.06 हेक्टर वनजमिन बाधीत होत असून सदर प्रकल्पाचे काम वनजमिन निर्वणीकरण मान्यतेअभावी बंद आहे.

सदर प्रकल्पाचे वन प्रस्ताव केंद्र शासनाने दिनांक 3.8.1999 अन्वये नाकारले व दिनांक 9.4.2002 अन्वये पुनर्विलोकन प्रस्तावास मंजूरी नाकारली आहे. सदर प्रकल्पात बाधीत होणाऱ्या झाडांची घनता 0.4 ते 0.6 व त्यापेक्षा जास्त असल्यामुळे व सदर प्रकल्पात 1.99 लक्ष झाडे तोडावी लागत असल्यामुळे केंद्र शासनाने प्रस्तावास परवानगी नाकारली.

त्यामुळे सदर प्रकल्प रद्द करण्याचा प्रस्ताव मंडळाचे पत्र दिनांक 19.12.2012 अन्वये प्रादेशिक कार्यालयास सादर करण्यात आला. पुनश्च दिनांक 30.9.2013 अन्वये मंडळ कार्यालयास प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला आहे. सदर प्रकल्प रद्द करण्याबाबतचा प्रस्ताव प्रादेशिक कार्यालयास 5.2.2014 अन्वये सादर करण्यात आला असून दिनांक 24.2.2015 ला 55 व्या नियामक मंडळाच्या बैठकीत सदर प्रकल्प रद्द करणे संयुक्तिक नाही, असे ठरले. सद्यःस्थितीत प्रकल्प आहे त्याच स्थितीत ठेवण्यात आलेला आहे.

(10) बावनथडी प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - केंद्रीय जल आयोगाच्या तांत्रिक सल्लागार समितीच्या दिनांक 12.5.2010 च्या बैठकीनुसार पत्र क्र. 16/27/2010/PA(N)/960/993 दिनांक 21.5.2010 अन्वये मान्यता प्राप्त झाली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - पर्यावरण व वन मंत्रालयाचे दि. 28.4.1989 नुसार पर्यावरणाकरिता मान्यता प्राप्त आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - दिनांक 20.04.1989 व दिनांक 20.4.2010 अन्वये वन विभागाची अंतिम मान्यता प्राप्त झाली आहे.

(11) पेनटाकळी प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - सदर प्रकल्पास केंद्रीय जल आयोग नवि दिल्ली यांचेकडून 27.6.2007 ला मान्यता प्राप्त झालेली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - भारत सरकार पर्यावरण व वन मंत्रालय यांचे पत्र क्र.जे-12011/71/2006/आय.अ./दिनांक 27.2.2006(आंग्ल) नुसार सदरील प्रकल्प बांधकाम 27.1.94 पूर्वी कार्यान्वीत असल्याने पर्यावरण विषयक मान्यता आवश्यक नाही.

वन जमिन विषयक माहिती - या प्रकल्पास वन जमिनीची आवश्यकता नाही.

(12) अरुणावती प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - केंद्रीय जल आयोगाने मे-1989 च्या पत्रान्वये मान्यता दिली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - केंद्र शासन, वन व पर्यावरण मंत्रालयाचे पत्र क्र. 3/69/09, दिनांक 3/12/1993 नुसार मान्यता प्राप्त.

वन जमिन विषयक माहिती - केंद्रीय वन पर्यावरण मंत्रालय, पत्र क्र.8-149/80/एफ.सी., दिनांक 2/3/1994 अन्वये मंजूरी दिली आहे.

(13) जिगांव प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - केंद्रीय जल आयोग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. मु.अ./केंद्रीय जल आयोग/भारत सरकार क्र.16/27/2016 पी.अ.ऐन.467-490 दि.10/03/2016 अन्वये दिनांक 29/02/2016 चे बैठकीत मान्यता प्राप्त झाली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - भारत सरकार पर्यावरण व वन मंत्रालय यांचे पत्र क्र. जे 12011/22/2007 आय-अ/दिनांक 11.5.2004 अन्वये ह्या प्रकल्पास पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झालेली आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - जिगांव प्रकल्पासाठी लागणाऱ्या 1055.64 हे. वनजमिनीसाठी पर्यायी जमीन हस्तांतरणाचा प्रस्ताव भारत सरकार पर्यावरण व वन मंत्रालय, नवि दिल्ली यांचे पत्र क्र.एफ-8/148/2006-एफसी, दि. 12/11/2008 अन्वये मंजुरात प्राप्त.

(14) निम्न पैगंगा प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - केंद्रीय जल आयोगाने दिनांक 31/10/2011 च्या पत्रान्वये प्राथमिक अहवालास काही अटींचे अधीन राहून प्रकल्प अहवाल सादर करण्यास तत्त्वतः मान्यता दिली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - भारत सरकार पर्यावरण व वन मंत्रालय, यांचे पत्र क्र.जे-12011/68/2006/ऐ/ दिनांक 19/09/2013 अन्वये पर्यावरण मान्यता ही बांधकाम प्रत्यक्ष सुरु करण्यास दिनांक 17/5/2007 पासून वैध असल्याचे शुध्दी पत्रक प्राप्त आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - केंद्रीय वन व पर्यावरण मंत्रालय, यांचे पत्र क्र. एफ-8-129/2007 एफ.सी. दिनांक 7/1/2009 अन्वये तत्वता मंजूरी दिली आहे. तसेच पत्र क्र. एफ-8-129/2002 एफ.सी., दिनांक 29/1/2014 अन्वये 998.10 हे वनजमिनीस अंतिम मंजूरी दिली आहे.

(15) निम्न पेढी प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता :- केंद्रीय जल आयोग नवि दिल्ली पत्र क्र. 16/27/200/पी.ए./एन/1106 दिनांक 28.7.2008 अन्वये प्रकल्पास मान्यता प्राप्त झाली असून नियोजन आयोग, दिल्ली कडून दिनांक 14.8.2008 ला मान्यता प्राप्त झाली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी :- हया प्रकल्पास दिनांक 14/12/2007 रोजीच्या बैठकीनुसार पर्यावरण व वनखात्याचे दिनांक 22.2.2008 चे पत्रान्वये मान्यता दिली आहे.

वन जमिन विषयक माहिती :- प्रकल्पामुळे वन क्षेत्र बाधीत होत नाही.

(16) आजनसरा प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता :- केंद्रीय जल आयोगाचे मान्यतेसाठी आवश्यक सर्व माहिती सादर झाली असून एकूण 15 संचालकापैकी 5 संचालकांनी प्रकल्पास मान्यता दिलेली आहे. प्रकल्पास केंद्रीय जल आयोगाकडून मान्यता प्राप्त करण्याचे दृष्टीने निपटारा प्रमाणपत्र मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक कडून प्रमाणपत्र अप्राप्त आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी :- पर्यावरण विषयक अभ्यास निरी, नागपूर संस्थेमार्फत तयार करून मा.मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, नागपूर कडून 02/2007 मध्ये केंद्र शासनाकडे सादर करण्यात आला. त्यावर केंद्र शासनाकडून सविस्तर चर्चा व अभ्यास करण्यात येऊन पर्यावरण व वन खात्याचे दिनांक 24/12/2007 च्या दिल्ली येथील सभेमध्ये मान्यता दिली आहे. दिनांक 11.07.2017 च्या 6 व्या बैठकीत पर्यावरण प्रस्तावाच्या T.O.R. मंजूरी प्राप्त आहे.

वन जमिन विषयक माहिती :- केंद्रीय जल आयोगाकडून दिनांक 11.07.2017 च्या पत्रान्वये अटीचे अधीन राहून मान्यता प्राप्त आहे. त्यानुसार अंतिम पर्यावरण मान्यता प्राप्त करण्याकरीता क्षेत्रिय स्तरावर अभ्यास सुरु असून जनसुनावणी घेण्यात येणार आहे. अंतिम मान्यता प्रस्ताव अप्पर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व

केंद्रस्त अधिकारी नागपूर यांना दिनांक 23.03.2018 रोजी सादर करण्यात आलेला आहे. कॅट प्लॅन चा प्रस्ताव उपवनसंरक्षक वर्धा यांच्याकडून मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.दे.) नागपूर यांना पत्र क्र.1746 दिनांक 25.03.2019 ला सादर करण्यात आलेला आहे. कॅट प्लॅनच्या मजुरीस्तव रु.3.68 कोटीचा भरणा दिनांक 31.03.2019 रोजी वनविभागास करण्यात आला आहे. तसेच पर्यायी वनीकरणाकरीता रु.3.70 कोटीचा भरणा वनविभागाकडे करण्यात आलेला आहे.

(17) पेंच प्रकल्प

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता :- Indian Planning Commission क्र. II-2(109)/771 & CAD भारत सरकार (14) दिनांक 3.10.77 नुसार भारतीय नियोजन आयोगाची मान्यता प्राप्त झाली आहे.

पर्यावरण विषयक मंजूरी :- वरीलप्रमाणे.

वन जमिन विषयक माहिती :- वरीलप्रमाणे.

(18) धापेवाडा टप्पा-2

केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता - केंद्रीय जल आयोगाची मान्यता प्राप्त झाली नाही.

पर्यावरण विषयक मंजूरी - या प्रकल्पाला पर्यावरण विषयक मान्यता दिनांक 9.3.2011 ला प्राप्त झालेली आहे.

वन जमिन विषयक माहिती - या प्रकल्पाच्या चरण-1 मधील 1.96 हे. वन जमिनीस मान्यता प्राप्त झाली आहे. तसेच चरण-2 मधील 0.84 हे वन जमिनीस मान्यता प्राप्त झाली आहे. चरण-3 व चरण-4 मधील 115 हे. वन जमिनीचे सर्वेक्षण व वनप्रस्ताव बनविण्याची कामे सुरु आहेत.

दोन (8) (ब) मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

(एक) प्रास्ताविक -

भारत सरकारने ठरविलेल्या वर्गीकरणाप्रमाणे 1979-80 सालापासून ज्या प्रकल्पाचे मशागत योग्य क्षेत्र 2,000 हेक्टर पेक्षा जास्त आहे असे प्रकल्प मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प समजण्यात येतात व असे क्षेत्र

10,000 हेक्टर पेक्षा जास्त असेल त्यांना मोठे प्रकल्प म्हणून संबोधण्यात येते. सर्व मध्यम प्रकल्प जिल्हास्तरीय योजना असल्या तरी त्याच्या तरतूदी जिल्हास्तरीय योजनेसाठी राज्यस्तरावर राखून ठेवलेल्या निधीतून (State pool of Fund reserved for district level schemes) मात्र वार्षिक योजनेच्या कालावधी अखेर त्यांच्यावरील खर्च संबंधीत जिल्हयाच्या नावे टाकण्यात यावा असा शासन (नि.वि.) परिपत्रक क्र. डीपीसी-1085/सीआर-79/पीआरजी-2,दि. 20 डिसेंबर 1985 अन्वये निर्णय घेतला आहे. या प्रकल्पाच्या सनियंत्रणाचे काम जि. नि. व विकास मंडळाकडे राहिल.